

HECE

NİSAN 2015

DOSYA:

Sanatsal Teknik Olarak Parodi

Rasim Özdenören / Cahit Koytak / İhsan Deniz
/ Cevdet Karal / Zeynep Arkan / Ümit Güçlü /
Hasan Özlen / İbrahim Gökburun / Şenol Korkut
/ Mehmet Solak / Cengizhan Genç / Eyyüp Akyüz
/ Bilal Can / Yasin Koç / Süleyman Sabri Genç /
Ali Ayçıl / Halil İbrahim Gürel / Murat Kapkıner
/ Mikâil Söylemez / Tarık Deniz / Ahmet Sezikli
/ Hayriye Ünal / Bilal Ayan / Nil Göksel / Âlim
Kahraman / Dinçer Eşitgin / Hasan Bozdaş
/ Mehmet Yıldırım / Yalçın Arı / Ali Berkay /
İbrahim Demirci / Nabi Avcı / Mehmet Aycı /
Zelkif Yıldırım / Bülent Ata / Yusuf Turan Günaydın
/ Ayşe Çil / Esmâ Berk / Merve Nur Demirok /
Âtîf Bedir / Asım Gültekin / Nergihan Yeşilyurt /
Murat Adalı / Ömer Erdem / Hakan Şarkdemir

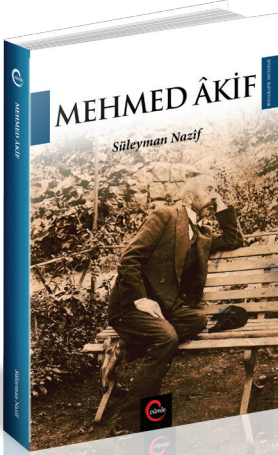
220

CÜMLE YAYINLARI

ÖZENLE HAZIRLANMIŞ ÜÇ YENİ ESER

MEHMET AKİF
Süleyman Nazif

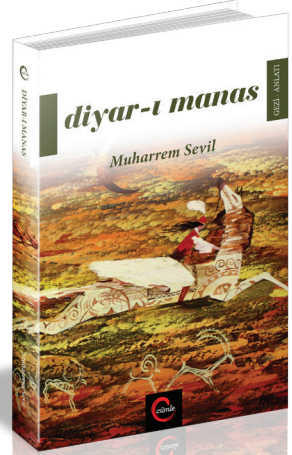
BİYOGRAFİK
İNCELEME
16 x 24 cm
216 Sayfa

**KÖLELER
ARASINDA BİR
ŞEHZADE**

Terry Alford

BİYOGRAFİK ROMAN
13,5 x 21 cm
320 Sayfa

DIYAR-I MANAS
Muharrem Sevil

GEZİ-ANLATI
13,5 x 21 cm
108 Sayfa

15

Edebiyat Günleri

“Ortadoğuyu
Yaşamak”

Onur Konuğu

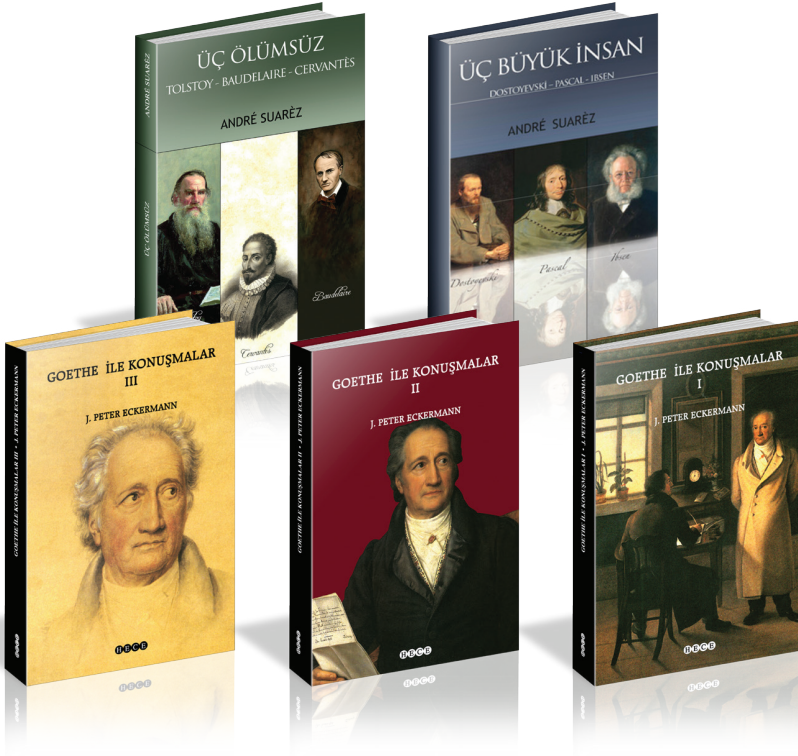
Prof. Dr. Norman G. FINKELSTEIN

7 Mayıs 2015 Saat: 14:00

Tayyare Kültür Merkezi

HECE

Y A Y I N L A R I

3 ÖLÜMSÜZ TOLSTOY-BAUDELAIRE-CERVANTES • İNCELEME • ANDRÉ SUAREZ Çev: TAHİR YÜCEL • 248 Syf / **3 BÜYÜK İNSAN DOSTOYEVSKİ-PASCAL-İBSEN** • İNCELEME • ANDRÉ SUAREZ Çev: TAHİR YÜCEL • 232 Syf / **GOETHE İLE KONUŞMALAR 1** • KONUŞMA • J. PETER ECKERMANN Çev: HASAN KARACA • 222 Syf / **GOETHE İLE KONUŞMALAR 2** • KONUŞMA • J. PETER ECKERMANN Çev: ERDİNÇ YÜCEL • 216 Syf / **GOETHE İLE KONUŞMALAR 3** • KONUŞMA • J. PETER ECKERMANN Çev: HASAN YILMAZ • 216 Syf

www.hece.com.tr

Konur Sk. 39/1 Kızılay/Ankara **Tel:** (0312) 419 69 13 **Fax:** (0312) 419 69 14
e-posta: hece@hece.com.tr

HECE

NİSAN 2015

220

KÜNYE

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 19 **SAYI:** 220
Nisan 2015
(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni
Rasim Özdenören

Yayın Kurulu
Âtîf Bedir, Cafer Haydar, Hayriye Ünal, İbrahim Demirci, Yusuf Turan Günaydın

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
P.K. 79 Yenişehir/Ankara
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr

 twitter.com/hecedergji

 facebook.com/hecedergisi

Son Okuma : Hayriye Ünal, İbrahim Demirci

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (0.312) 278 82 00

2015 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 110 TL.
Kurumlar İçin: 295 TL.
Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31.03.2015

ÖNYAZI

Rasim Özdenören/ <i>Gerçek Ne Kadar Gerçek?</i>	/ 6
Cahit Koytak/ <i>Bilgiye ve Aşka Dair</i>	/ 8
İhsan Deniz/ <i>Çok Şey Olmuş Bana</i>	/ 10
Cevdet Karal/ <i>Uzaklaşacaksın Benden</i>	/ 11
Zeynep Arkan/ <i>Çok Güzel İlerliyor</i>	/ 13
Ümit Güçlü/ <i>İlginç Bir Serginin Başlaması ve Bitmemesi</i>	/ 15
Hasan Özlen/ <i>Causa Mortis</i>	/ 17
İbrahim Gökburun/ <i>Yürüyen Heykel</i>	/ 18
Şenol Korkut/ <i>Bilinçsel Terapi</i>	/ 19
Mehmet Solak/ <i>Kim: Sen: Sin</i>	/ 20
Cengizhan Genç/ <i>Kapı</i>	/ 21
Eyyüp Akyüz/ <i>İhbar</i>	/ 23
Bilal Can/ <i>İplik İncesi Sızan Ağrıya</i>	/ 24
Yasin Koç/ <i>Şair Başlık Bulamazsa Şiir İç Kanama Geçirir</i>	/ 26
Süleyman Sabri Genç/ <i>Şaz Sevda</i>	/ 27
Ali Ayçil/ <i>Yıkımına Terk Edilen...</i>	/ 30
Halil İbrahim Gürel/ <i>İki Yol Üç Yazar: Hindistan Üzerine Metinler-II</i>	/ 32
Murat Kapkıner/ <i>Bir Kendini Bilmezlik Olarak Şiir</i>	/ 34
Mikâil Söylemez/ <i>Postmodern Şiirde Tarihsellik</i>	/ 36
Tarık Deniz/ <i>Simurg Kanatlı Diyarbakır</i>	/ 40

AYIN SÖYLEŞİSİ

Ahmet Sezikli/ <i>Ömer Erdem ile Pas Üzerine</i>	/ 44
--	------

DOSYA: SANATSAL TEKNİK OLARAK PARODİ

Hayriye Ünal/ <i>Sunuş</i>	/ 53
Bilal Ayan/ <i>Parodi ve Postmodernite: Kutsal, Gerçekten Hiç Varolmadı mı?</i>	/ 55
Nil Göksel/ <i>Mesafeler</i>	/ 59
Âlim Kahraman/ <i>Parodi Etrafında Bazı Dikkatler</i>	/ 64
Ümit Güçlü/ <i>2010 Sonrası Türk Şiirinde Üç Parodi</i>	/ 67
Hayriye Ünal/ <i>Yakup'tan Ruhi Bey'e Edip Cansever Şiirinde Parodik Biçimler</i>	/ 70
Dinçer Eşitgin/ <i>Çoğul Bir Yansılama: Kara Kitap</i>	/ 74
Hasan Bozdaş/ <i>Batı Sanatında Kısa Bir Parodi Önzemesi</i>	/ 77
Görsel Sanatlarda Parodi	/ 81
Hayriye Ünal/ <i>Hakan Şarkdemir'le Parodiye Dair</i>	/ 88
Mehmet Yıldırım/ <i>Sinemadan Rastgele İki Parodi Örneği</i>	/ 93
Yalçın Arı/ <i>Varoluş Parodisi Olarak Troll</i>	/ 95
Ali Berkay/ <i>Ahlâk Parodisi Olarak Yapay Zekâ</i>	/ 98

OKURYAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci/ <i>Sertlik ve Yumuşaklık</i>	/101
---	------

YAZARIN OYUNCAKLARI

Rasim Özdenören-Hayriye Ünal/ <i>Nabi Avcı'nın Kalemleri (Söyleşi)</i>	/103
--	------

PORTRE

Mehmet Ayıcı/ <i>İnce, Uzun, Doğru...</i>	/108
---	------

BENİM FİLMLERİM

Zelkif Yıldırım/ <i>L'Eclisse</i>	/110
-----------------------------------	------

HECE POSTASI

Bülent Ata	/112
------------	------

ÇEŞİTKENAR

Rasim Özdenören/115 • Yusuf Turan Günaydın	/116
Ayşe Çil/117 • Esmâ Berk/117 • Hasan Özlen	/118
Merve Nur Demirok/118 • Âtîf Bedir	/119

BEYAZ HABERLER

Asım Gültekin	/119
---------------	------

YENİ KİTAPLAR

Cengizhan Genç/ <i>Savaş Meydanında Başıboş Atlar</i>	/122
Ayşe Çil/ <i>Doğuya Hüzün Turları</i>	/123
Nergihan Yeşilyurt/ <i>Asâ Kimin Elinde</i>	/124
Murat Adalı/ <i>Adım Adım Siyaset</i>	/125
Bize Gelenler	/126

GERÇEK NE KADAR GERÇEK?

Şöyle bir soru: acaba, günümüz insanının mı hayal edebilme yeteneği daha sağlıklıdır; yoksa insan eskiden mi daha sağlıklı biçimde hayal etme yeteneğini kullanıyordu?

Günümüzün, bunca gelişmiş kitle iletişim araçlarına bakarak konuşursak bu araçların hayalimizi geliştirip zenginleştirdiği öne sürülebilir. Ancak burada şöyle bir aldatmacayla karşı karşıya bulunduğumuzu fark etmemiz gerekiyor:

Kitle iletişim araçları (gazete ve benzeri yayın organları ve özellikle TV) hayalimizi genişletmek yerine onu söndürmektedir (bir lastik parçasının uzatılması gibi). Bilim-kurgu türü edebiyat örnekleri ve sinema filmleri gerçekte insan hayaline yer veren ürünler olmaktan çok, ileriye dönük “kaba tahminler” olarak ele alınabilir. Başka biçimde söylersek bu tür ürünler eski zaman masallarına göre hayal yönünden oldukça fakirdir. Eski zaman masallarındaki uçan halı sahici bir hayal ürünüyken, günümüzün bilim-kurgu eserlerindeki uzay yolculukları bir hayal ürünü değildir; bir gerçeğin söndürülmesiyle elde edilmiştir. Frankenstein’in yaratığı da, bir dev değildir. Yazar, gününün teknolojisini (elektrik yeni bir buluştu o tarihte: 19. yy.) kullanarak dirim elde edebileceğini düşünüyor.

Günümüzün pedagojik görüşlerinden biri, çocuğu mümkün olduğu kadar masal dünyasından uzaklaştırmayı öngörüyor. Böylece, çocuk sadece gördüğüne inanacak ve gene böylece “gerçekçi” bir kafa yapısına sahip olacaktır, deniyor. Fakat böylece çocuğun bazı zihinsel yeteneklerini nelerden yoksun bırakabileceğimiz hesaba katılmıyor. Çocukluklarında masal dinlemiş olanlarımız hatırlasınlar: masalarda geçen uçan halıları uçan halı, devleri dev, Kaf dağı Kaf dağı, Alaattin’in lambasını da Alaattin’in lambası olarak algılamadık mı; ve ne denmişse denileni olduğu gibi kabul etmedik mi? Yalnız çocuklar mı? Büyüklere de, bu masalarda geçen her şeyi olduğu gibi kabul etmedi mi? Bir halının uçabileceğini hayal etmekle bu gün bir uzay aracına binerek Merih’e gitmeyi

tasarlamak arasında hayal gücü bakımından fark var: biri sahici bir hayal ürünüdür, öteki bir gerçeğin sündürülmüş halidir.

Şimdi, sahici hayal ürünü olan eserler bu günün kafasıyla yorumlanmakta ve "akla uygun" hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Söz gelimi masal devinin kötülüğün sembolü olduğu söylenmektedir. Dev sadece kötülüğün sembolü olarak görülürse masal son kertede kısırlaştırılmış olur. Oysa dev'e dev olarak bakıldığında onun kötülüğü simgeleyen yanı sadece bir tek yanı olarak ortaya çıkar ve bu yanı devin başka yanlarından soyutlanarak algılanmaz. Ama dev'e sadece kötülüğün sembolüdür dendiğinde, onu indirgemiş oluruz.

Bunları niçin söylüyorum? Günümüz insanında bir durumu, bir olguyu, bir metni illâ bir şeylere indirgeyerek düşünme yaygın bir eğilim hâline geldi. Bu bağlamdaki yorum kısırlaştırıcı bir işlev icra ediyor. Akla uygun hâle getirilmeyen olgulara, durumlara âdeta gerçek dışıymış gözüyle bakılıyor. Bu da, günümüz düşünme tarzına pozitivizmin bir armağanıdır.

Benzer algılama tarzı bazı Müslümanlar arasında da yaygınlaşıyor. Vahye inanmayanların, ümmi bir insanın (s.a.v.) nasıl olup da Kur'ân diliyle beyan edebileceğini aklileştirebilmek için Peygamber'in Yunan felsefesini öğrendiğini, bir papazdan Hıristiyanlığı tahsil ettiğini ileri sürmeleri bu kabil aklileştirmenin örneklerindedir. Ve aslında insanın düşünme ufkunu kısırlaştırıcı bir rolleri bulunmaktadır. Oysa "salim kafa"yla düşünüldüğünde, ancak, hiçbir felsefi düşünme biçimiyle bulandırılmamış bir zihnin vahye muhatap olabileceği insana bedahet olarak görünüyor.

Günümüzün bilim anlayışı da, bütün o meydan okuma tavrına rağmen, linear (doğrusal) bir istikamette seyrediyor. İhtimaliyat hesapları bile ufuklara doğru özgül bir hayal gücünün ürünü olma yerine; çeşitli istikametlere doğru yönelmenin belirlenmiş, programlanmış bir aklileştirme ve indirgeme çabasının görünümünü taşıyor.

İndirgemeci görüşten uzaklaşarak baktığımızda edebiyatın (ve elbette genelde tüm sanatın) bir parodiden ibaret olduğu savını kabul etmemiz gerektiğine yakınlık duyuyoruz. Ne var ki, öyle bir parodi ki, belki hayatın biçimini bozuyor, ama onu gülünçleştirmiyor, onu yeni bir özle yansıtıyor ve böylece onu kavramamızı sağlıyor. Bir açıdan baktığımızda gerçeğin deforme edildiğini görüyoruz; bir başka açıdan baktığımızda asıl gerçeğin o parodinin yansıttığı gerçeklikte yansıdığını kabul etmek zorunda kalıyoruz.

"Gerçek" hem gerçek hem gerçek olmayan olarak görünüyor. Kaleydoskopta beliren ve her kıvılcıkta değişen görüntüler gibi...

Rasim Özdenören

Cahit Koytak

BİLGİYE VE AŞKA DAİR

Kurşundan hızlı koşuyor bilgi,
Rüzgârdan hızlı.
Işığa da toz yutturur bu gidişle,
Yıldız tozu, kitap tozu...

Ama asla yarışamayacağı
Bir şey var yine de,
Daha yolun başında, akli da, fikri de
Yaya bırakan bir şey!

Aşktır o, aşk, başka ne olacak!
Bildiğimiz aşk, kandıığımız aşk,
Yandıığımız aşk!

Hangi hızla ve kim yetişebilir ki aşka,
Aşkın tayeranlarına,
Aşkın galeyanlarına,
Aşkın sarhoşluklarına?

Koşmuyor ki çünkü o, uçmuyor ki
Dönerken derviş gibi,
Herkesi ve herşeyi yanına çağırıyor,
Sultanı da, köleyi de,
Bilgiyi de, hikmeti de,
Ölümü de, hayatı da.

Ve söküyor, yerinden oynatıyor,
Yakıyor, yıkıyor,
Sonra baştan ayağa
Yeniden yaratıyor herşeyi,
Herkesi, her anı,
Soluğundaki şarap kokusuyla,
Soluğundaki hayat kokusuyla,
İnsan kokusuyla,
Tanrı kokusuyla.

İhsan Deniz

ÇOK ŞEY OLMUŞ BANA

4.

Kuşun gagasında kızaran elma kabuğuna baktım:
İstikbâl yok bende!
Biliyor kuş bunu.
Tüyleri biliyor.
Kanatları biliyor.
Gagası biliyor.
Kuyruğu biliyor.
Gözleri, dili, civa biriken kemikleri..
Senin bildiğin gibi.

Saydığım gibi kar tozuna konan sessizlik gölgelerini.
Suları taşıran intihar çınlamalarından konuştuğumuz,
hafızamı kırbaçlayan cellâdın kan akışını sayıkladığım gibi.

Gibi
tercihi, burada, bu yağlı ormanda
yumuşak, ağır başlı bir erken demans sendromu olabilir pek âlâ:
O yüzden bir tavşan, bir kedi, bir sincap
bal arıları ve böcek sürüleri
için flugelhorn çaldım rüyamda.
Aynı anda senin de işittiğin gibi.
Rüyanda.

Cevdet Karal

UZAKLAŞACAKSIN BENDEN

Yavaşça uzaklaşacaksın benden, biliyorum
Adım atar gibi çocukluktan ergenliğe
Gelişip serpilecek bahanelerin

Sevgine layık biri değilim
Bu olacak ilk söyleyeceğin
Belki farkında değilsin
Bununla ne demek istedin

Gün gelecek, yeter diyeceksin
Gözümü güneşe benzettiğin
Kırılsam da altta kalır mıyım,
Gece göğünü yırtan şimşegim!

Sen karanlık birisin diye
Reva mı beklemek
Uykusuzluktan kırışan yüzüme
Yatağında yalnız bedenimi
Isıtmıyor gözüm, güneşe de

Yaz ve kış gibiyiz diyeceksin
Sen yaşlandın ben gencim
Hesabını tutmaya başlayacaksın
Bana cömertçe verdiklerinin

Bilmem hükmün ne olur o gün
O beni sevmekle yetindi
Ben hayatımı verdim mi dersin
Bir cimrinin avucu gibiydi kalbi
İşte bunu demenden çekinirim
Onu sımsıkı kapalı tuttuysam
Sen oradan hiç çıkma istedim

Yavaşça uzaklaşacaksın benden
Katlanılmaz bulacaksın, biliyorum
Erdemli dediğin tüm yönlerimi
Susuyorsam, konuş diyeceksin
Başına mı yıkıldı dünya senin
Konuşuyorsam, azar gibi sitemin
Gören olmuş mu bir çiçeğin
Yerini aldığı, onun isminin
Bu değil mi, seni laf ebesi
Bana mutluluk diye verdiği

İsmi kolayca anılır şimdi
Gülüşünü benzettim diye
Bana savaş açtığın kişinin
Yılların hatırı yok mu dersin
Seven kadın incitmemeli
Bir erkeği kendisi gibi seveni

Ne desem boşuna artık
Mademki ayrılacağız
Bu kaçınılmaz, her aşkta
Onu ölüme bıraksak ya

Zeynep Arkan

ÇOK GÜZEL İLERLİYOR

Çok güzel ilerliyordu kızın kitabı
Okur oturur oturduğu yerde, kitap ilerler çünkü
Bir fincanın altında, tercihen fincanın renginde
Görünmek için bekliyor, keyif verici maddeler listesinde yeri olmalı,
-yüzyılın şifresini kırıyor haz denen bu kelime-

Yazarın raflardaki son kitabı ve kızın kucağında
Birine ellerini uzatmak kadar bile
Yorulmuyor kız, çünkü çok güzel bir ilerleme var
Hızlı ve heyecanlı; kızın sevdiği ne varsa
Başparmağıyla mesajlar yazmak istedi yazara
“İlerleme konusunda kitabınız çok güzel,
Kitabınızı çok beğendim çünkü ilerliyor”

Dizlerine kadar kışa batmalar çok güzel
Kız otobüste bunu hissediyor, pencerenin buharı
Yan koltuktan gelen sigaraya banmış palto kokusu
Yüzünü cama döndürse de güzel ilerliyor kitabı
Camdan bakınca iki Suriyeli kadın, beş çocuk
Otobüse doğru ilerliyor içi sıkıldı
Her akşamüstü savaşın tanıkları sokağı dolduruyor
Eve kaçmanın daha hızlı bir yolu olmalı.

Eve varınca kahve için su ısıtacak
Çünkü kitap çok güzel ilerliyor
Yeni alınmış kırmızı çorapları yatağa bırakacak
Yatağın kütüphaneye en yakın köşesinden objektife bakacak
Camdaki orkideyi kadraja sığdırmalı
Kitabın ilerlemesini hiç kimse durduramaz
Çünkü aşk ve ihtiras beklediğinden çok fazla
Kitap ağlatıyor bir yandan, ama az
Kendine ait bir kahraman yaşıyor bu kitapta
Paralı ve yakışıklı, kızı da çok seviyor
Kıza mücevher alıyor, aşk hızla ilerliyor
Çılgın bir âşık, kitabı kapatınca buna inanıyor
Kızın acısız yüzünde kan kırmızısı bir heyecan
Erkek kızı öpecek, kitap çok güzel ilerliyor.

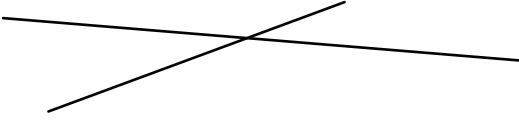
Kahvenin suyu kaynadı, fotoğraf için her şey hazır
Dünya, düşünmemek üzerine çok güzel ilerliyor.

Ümit Güçlü

İLGİNÇ BİR SERGİNİN BAŞLAMASI VE BİTMEMESİ

üçüncü kattan aşağı tablolar fırlatılıyor
karanlık, mat görüntüler
kapı gıcırdayarak yavaşça açıldı

demir merdivenler katı engeller birinci katta
ikinci kat sarı soyut çizgiler
büyük bir tartışmanın ilk cümlesi
eskiz çizgilerle bir savaş
iki çizginin kazanabileceği her şeyin savaşı;

iki din tarihi sonsuz noktada kesişir iki doğru bir
sarı bir tablodan yayılan ışık sonsuz açılarla ilerler
galeri üçe ayrıldı bir iki üçüncü katta
her dakika her saniye sergiler

iki çizginin yan yana gelme sergisi iki kontur
büyük rusya anne sergisi anadoludaki zehirli bitkiler
anlamın dile yayılma tarihi sergisi

sonra senin sergin açılır;
avuçlarının anlatılamaz oluşu
mor eteğinin rüzgâra çarpmasının sergisi
üç seans- dört seans, altı yedi